

meddelelse overhovedet er afsendt. Der kan f.eks. være tale om undersøgelse af breve og pakker eller aflytning af telefon og anden telekommunikation.

I overensstemmelse med kommissoriet har kommissionen ikke overvejet, om de regler, som kommissionens flertal foreslår, alene bør finde anvendelse på visse af de tvangsindgreb, som er omfattet af grundlovens § 72.

Kommissionen har heller ikke overvejet, om de regler, som flertallet i kommissionen foreslår, bør finde anvendelse på tvangsindgreb, som ikke er omfattet af grundlovens § 72, f.eks. besigtigelse af udendørs lokaliteter.

Endelig har kommissionen ikke overvejet, om reglerne i forslaget også bør finde anvendelse i tilfælde, hvor tvangsindgreb alene kan ske på baggrund af en forudgående retskendelse.

Der henvises til side 114 i betænkningen.

Kommissionen behandler grundlovens § 72 i betænkningens kapitel 3.

3.1.2. Justitsministeriets overvejelser

3.1.2.1. Tvangsindgreb omfattet af grundlovens § 72

Justitsministeriet har overvejet, om lovforslagets regler om tvangsindgreb bør finde anvendelse på alle de former for tvangsindgreb, der er omfattet af grundlovens § 72.

I forbindelse med disse overvejelser må der efter Justitsministeriets opfattelse skelnes mellem på den ene side lovforslagets regler om gennemførelsen af tvangsindgreb, herunder reglerne om fremgangsmåden (lovforslagets kapitel 2), og på den anden side lovforslagets regler om borgernes og virksomhedernes retsstilling, hvis der i tilknytning til forvaltningsmyndigheders tvangsindgreb opstår mistanke om en lovovertrædelse, der kan medføre straf (lovforslagets kapitel 3).

Hvad angår lovforslagets regler om gennemførelse af tvangsindgreb, herunder reglerne om fremgangsmåden, finder Justitsministeriet, at husundersøgelse samt beslaglæggelse og undersøgelse af breve og andre papirer bør være omfattet af reglerne. Disse tvangsindgrebsformer må i almindelighed anses for at have en sådan karakter, at der vil kunne være behov for en særlig retsbeskyttelse og udtrykkelige regler herom. Der henvises til lovforslagets § 1, stk. 1.

Derimod finder Justitsministeriet ikke, at indgreb i meddeleleshemmeligheden bør være omfattet af lovforslagets regler om fremgangsmåden ved tvangsindgreb. Justitsministeriet har i den forbindelse lagt vægt på, at indgreb i meddeleleshemmeligheden uden for

strafferetsplejen ofte har en intensitet og karakter, der ikke medfører et behov for særlige regler om myndighedernes fremgangsmåde, herunder om varsling eller efterfølgende underretning om indgrebet efter reglerne i lovforslaget. Som eksempel kan nævnes tilfælde, hvor toldmyndighederne i medfør af toldlovgivningen kontrollerer pakker og andre forsendelser fra udlandet med henblik på bl.a. at konstatere, om forsendelserne indeholder ikke-afgiftsberigtigede varer. Hertil kommer, at de foreslåede regler om myndighedernes fremgangsmåde ville medføre betydelige økonomiske og administrative konsekvenser, der ikke i almindelighed ville stå i rimeligt forhold til den retssikkerhedsmæssige gevinst, såfremt reglerne også skulle omfatte sådanne indgreb i meddeleleshemmeligheden.

For så vidt angår lovforslagets regler om borgernes og virksomhedernes retsstilling ved mistanke om et strafbart forhold, er det Justitsministeriets opfattelse, at anvendelsesområdet ikke bør begrænses i forhold til anvendelsesområdet for grundlovens § 72. Lovforslagets regler om borgernes og virksomhedernes retsstilling tilsigter således at modvirke omgåelse af retsplejelovens regler om tvangsindgreb i forbindelse med efterforskningen af straffesager, og Justitsministeriet finder, at dette hensyn er lige tungvejende ved alle tvangsindgreb, der omfattes af grundlovens § 72. Der henvises til lovforslaget § 1, stk. 2.

3.1.2.2. Tvangsindgreb ikke omfattet af grundlovens § 72

Justitsministeriet har overvejet, om anvendelsesområdet for kommissionens forslag til regler om tvangsindgreb i nogle tilfælde bør udvides til også at gælde andre typer af tvangsindgreb end de indgreb, der er omfattet af grundlovens § 72. Som eksempel på sådanne andre indgreb kan nævnes besigtigelse af udendørs lokaliteter som f.eks. marker og byggepladser samt eftersyn på personer.

I forbindelse med disse overvejelser må der efter Justitsministeriets opfattelse ligeledes skelnes mellem på den ene side lovforslagets regler om gennemførelsen af tvangsindgreb, herunder reglerne om fremgangsmåden (lovforslagets kapitel 2), og på den anden side lovforslagets regler om borgernes og virksomhedernes retsstilling, hvis der i tilknytning til forvaltningsmyndigheders tvangsindgreb opstår mistanke om et strafbart forhold (lovforslagets kapitel 3).

Hvad angår lovforslagets regler om gennemførelse af tvangsindgreb, herunder reglerne om fremgangsmåden, finder Justitsministeriet ikke, at der er grundlag for at udvide anvendelsesområdet i forhold til kommissionens forslag. Justitsministeriet har i den